

Linda Kummel
Trafikplanering
08-508 26108
linda.kummel@stockholm.se

Till
Trafik och renhållningsnämnden
2011-09-29

Jonas Dahllöf
Avfall
08-508 466 06
jonas.dahllof@stockholm.se

Stockholms miljöprogram 2012-2015. Svar på remiss.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remiss
2. Nämnden förklarar ärendet omedelbart justerat.

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Kristofer Tengliden
Tf Avdelningschef Trafikplanering

Marita Söderqvist
Avdelningschef Avfall

Bilaga 1: Stockholms miljöprogram 2012-2015. Förslag.
Bilaga 2: Synpunkter - inriktningsmålet Miljöeffektiv avfallshantering
Bilaga 3: Diagram avfallsmängder
Bilaga 4: Synpunkter - inriktningsmålen Miljöeffektiva transporter samt
Hållbar energianvändning

2011-08-30
TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR T2011-007-03121

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har under 2011 utarbetat ett förslag till Miljöprogram för Stockholms stad för perioden 2012-2015 på uppdrag av Kommunstyrelsen. Förslaget innehåller sex inriktningsmål samt 31 delmål. Förslaget har tagits fram i samarbete med stadens förvaltningar och bolag under våren 2011, och går att läsa i sin helhet i bilaga 1.

Trafikkontoret välkomnar i stort förslaget som syftar till att uppnå en hållbar livsmiljö i Stockholm. Integreringen av Miljöprogrammet i stadens budget och kvalitetsuppföljning är viktigt för att nå framgång i stadens miljöarbete.

Programmet syftar till att bryta ner stadens miljömål till uppföljbara och tydliga delmål för stadens verksamheter. Hur stadens mål och arbete kopplar mot nationella och regionala miljömål hade också varit önskvärt att hantera inom Miljöprogrammets ram. Kontoret är även tveksam till den korta programperioden som miljöprogrammet har, eftersom tre år är en mycket kort tid ur ett planeringsperspektiv.

Bakgrund

Förslaget till Miljöprogram för Stockholms stad 2012-2015 innehåller sex inriktningsmål och 31 delmål. Inriktningsmålen syftar till att beskriva grunden i en hållbar utveckling samt att fånga upp de nationella miljömålen. Inriktningsmålen identifierar inom vilka områden staden skall fokusera sina insatser:

- Miljöeffektiva transporter
- Giftfria varor och byggnader
- Hållbar energianvändning
- Hållbar användning av mark och vatten
- Miljöeffektiv avfallshantering
- Sund inomhusmiljö

Ansvaret för att genomföra programmets delmål ligger på samtliga av stadens nämnder och styrelser som förväntas ta fram miljöhandlingsplaner utifrån Miljöprogrammet.

Remissen

Förslag till Miljöprogram 2012-2015 remitterades till kontoret av KF/KS kansli för svar senast 30 september 2011. Ärendet är berett av staben vid stadsledningskontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret stödjer i stort förslaget till Miljöprogram som syftar till att uppnå en hållbar livsmiljö i Stockholm. Kontoret hade dock önskat en tydligare redovisning av hur Miljöprogrammet förhåller sig till regionala och nationella mål.

Kontoret är tveksam till den korta tidsperioden som miljöprogrammet har. Detta då tre år är en mycket kort tid ur ett planeringsperspektiv. För att kunna genomföra effektiva åtgärder och uppföljning krävs längre tid.

Trafikkontoret hade gärna sett att trafikfrågornas koppling till kapitlen om energi, samhällsplanering och avfallshantering hade utvecklats mer, liksom det övergripande målet om en hållbar stadsutveckling vars koppling mot de sex utpekade insatsområdena skulle kunna förtydligas ytterligare.

Programmets fokus ligger främst på mål och uppföljning. Det är dock svårt för en oinvigd att vid en genomläsning av programmet hitta en systematik mellan dessa. Detaljerade synpunkter från trafikkontoret på mål och indikatorer redovisas i bilagorna.

På väg mot en hållbar stadsutveckling

Trafikkontoret hade önskat att det inledande kapitlet ”På väg mot en hållbar stadsutveckling” skulle ha en tydligare roll som ”portalparagraf”. Kapitlet hade kunnat hantera de frågor som berör flera delområden, och fungera som den plattform som behövs för att kunna hantera övergripande frågor som lokalisering av bostäder och verksamheter, ”lätt att göra rätt”-konceptet och livscykelperspektivet. Begreppet ”hållbar stadsutveckling” fungerar i förslaget huvudsakligen som en inledande text, utan tydliga mål och indikatorer.

Miljöeffektiva transporter

Transportsektorn står för drygt 60 procent av växthusgasutsläppen i Stockholms län vilket gör denna sektor extra viktig. Samtidigt vill Trafikkontoret betona att en förutsättning för att inriktningsmålet om Miljöeffektiva transporter, inte minst delmålen om luft och buller, ska uppnås är att det krävs både omfattande och kraftfulla åtgärder vilket inte bara är en fråga för Trafik- och renhållningsnämnden utan även kräver åtgärder på regional och nationell nivå liksom på samtliga förvaltningar och bolag.

Stadens egna transporter och resor behandlas i mål 1.1 där målsättningen är att miljöbelastningen från stadens transporter och resor skall minska. Då både

anställdas resor och upphandlade transporter behandlas i samma mål blir målet otydligt och svårt att följa upp. Stadens miljöpåverkan från resor är stor och trafikkontoret hade önskat att ett helhetsgrepp på de anställdas resor hade kunnat hanteras i Miljöprogrammet och inte brytas ner på de enskilda förvaltningarna.

Vidare bör lyftas att indikatorn om kollektivtrafikens andel av de mekaniserade resorna tas fram av SL varför staden inte har någon garanti om kontinuitet i mätningarna.

Detaljerade synpunkter om inriktningsmålet redovisas i bilaga 4.

Hållbar energianvändning

Trafikkontoret vill lyfta fram transporternas och avfallshanteringens roll i frågan om energianvändning. Behovet av energi för transportsektorn är stort och staden har viss rådighet till exempel genom biogasproduktion och genom samhällsplanering för mer energieffektiva transporter.

Inom detta delmål fokuseras det mycket på miljöbilar vilket i sig inte är något fel. Men ur ett energiperspektiv är inte alla miljöbilar bättre än vanliga bensinfordon.

Detaljerade synpunkter om inriktningsmålet redovisas i bilaga 4.

Hållbar användning av mark och vatten

”Senast år 2010 ska fysisk planering och samhällsbyggande grundas på program och strategier för: hur ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur kan åstadkommas så att transportbehovet minskar och förutsättningarna för miljöanpassade och resurssnåla transporter förbättras”. Så lyder ett delmål i det nationella miljömålet *God Bebyggd Miljö*. Trafikkontoret vill därmed understryka att stadens planering har en självklar påverkan på efterfrågan på transporter. Ett delmål i kapitlet Hållbar användning av mark och vatten kopplat till transporter är därför önskvärt. Även behov av mark för återvinningscentraler och andra anläggningar för stadens avfallshantering behöver finnas med tidigt i planeringen för en hållbar markanvändning.

Då staden växer och förtätas är det av största vikt att kontoren tillsammans åstadkommer en områdesplanering som överensstämmer med Promenadstadens intentioner. Med en övergripande trafikstrategi kopplad till nya bostadsområden kan nödvändiga grönsamband och grönstruktur utvecklas i sin helhet, och då kan vi skapa den hållbara och tilltalande stadsutvecklingen. Först med en tydlig och medveten förtätning på rätt plats, kanske i större sammanhängande områden, kan

vi motverka risk för fragmentisering av grönstrukturen. Om det blir för mycket av spridda infillprojekt tappar vi grundläggande park- och naturvärden, som är en av stadens stora kvaliteter.

Miljöeffektiv avfallshantering

Trafikkontoret vill lyfta att kapitlet om Miljöeffektiv avfallshantering är svårt att förstå i förslaget. Det vore önskvärt med en inledande läsanvisning. En del av förklaringarna till vad delmålen innebär saknas eller har flyttats till stycket *Mer om målområdet*. Detaljerade synpunkter om inriktningsmålet redovisas i bilaga 2.

Genomförande och uppföljning

Ansvar för genomförandet av miljöprogrammets mål ligger på stadens nämnder och styrelser. Dessa förväntas ta fram Miljöhandlingsplaner med stadens miljöprogram som grund samt integrera genomförande och uppföljning i stadens system för ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomin, ILS.

Kommunstyrelsen har det övergripande uppföljningsansvaret för miljöprogrammet och har även rapporteringsansvar till kommunfullmäktige. Uppföljningsansvaret för delmålen har fördelats på specifika nämnder och styrelser. Trafikkontoret har ett utpekat ansvar att följa upp följande delmål, på egen hand, eller tillsammans med annan berörd förvaltning eller bolag:

- Gång- och cykelresandet skall öka
- Kollektivtrafikens andel ska öka
- Grön- och vattenområden som är särskilt attraktiva för rekreation skall stärkas och utvecklas
- Avfallet från stadens verksamheter ska förebyggas och det som ändå uppstår ska nyttiggöras
- Andelen farligt avfall som felsorteras skall minska
- Avfallet från boende och verksamma i staden ska förebyggas och det som ändå uppstår ska nyttiggöras
- Bullernivåerna inomhus ska minska

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden godkänner detta tjänsteutlåtande som svar på remiss från KF/Ks kansli.

På grund av att remisstiden går ut den 30 september föreslår kontoret att nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Slut